

Strasbourg 13.11.2018
COM(2018) 880 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN
TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE JA
EUROOPAN INVESTOINTIPANKILLE**

**Valmistautuminen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamiseen Euroopan unionista
30. maaliskuuta 2019: Varautumissuunnitelma**

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE JA EUROOPAN INVESTOINTIPANKILLE

**Valmistautuminen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamiseen Euroopan unionista
30. maaliskuuta 2019: Varautumissuunnitelma**

Eurooppa-neuvosto kehottaa jälleen jäsenvaltioita, unionin toimielimiä ja kaikkia sidosryhmiä työskentelemään tiiviimmin, jotta saataisiin valmiudet kaikilla tasoilla kaikkiin mahdollisiin lopputuloksiin.

Eurooppa-neuvosto (50 artikla), 29. kesäkuuta 2018¹

1. Johdanto

Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt erota Euroopan unionista, ja se on ilmoittanut tästä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 50 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti. Komissio pitää tätä päätöstä valitettavana, mutta kunnioittaa sitä.

Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee 30. maaliskuuta 2019² 'kolmas maa'. Unionin primaarioikeuden ja johdetun oikeuden soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lakkaa kyseisenä päivänä, jollei ratifioidussa erosopimuksessa määrätä eri päivämäärästä.

Kuten komission 19. heinäkuuta 2018 antamassa ensimmäisessä brexit-valmistelutoimia koskevassa tiedonannossa³ todetaan, Yhdistyneen kuningaskunnan päätöksestä aiheutuu

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/35966/29-euco-art50-conclusions-en.pdf>.

² Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota EU:sta SEU-sopimuksen 50 artiklan nojalla. Tämä tarkoittaa sitä, että jollei ratifioidussa erosopimuksessa määrätä eri päivämäärästä tai jollei Eurooppa-neuvosto sovi määräajan pidentämisestä SEU-sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti yksimielisesti yhdessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, unionin primaarioikeuden ja johdetun oikeuden soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lakkaa 30. maaliskuuta 2019 klo 00.00 (Keski-Euroopan aikaa). Komissio ei toistaiseksi ole saanut tietoa siitä, että Yhdistynyt kuningaskunta pyytäisi EU-jäsenyytensä jatkamista.

merkittäviä häiriöitä riippumatta siitä, minkä vaihtoehdon mukaisesti ero toteutuu. Komissio on sen vuoksi johdonmukaisesti kehottanut Euroopan kansalaisia, yrityksiä ja jäsenvaltioita valmistautumaan kaikkiin mahdollisiin skenaarioihin, arvioimaan niihin liittyviä riskejä ja suunnittelemaan toimia niiden vaikutusten lieventämiseksi. Eurooppa-neuvosto kehotti jälleen 29. kesäkuuta 2018 jäsenvaltioita, unionin toimielimiä ja kaikkia sidosryhmiä työskentelemään tiiviimmin, jotta saataisiin valmiudet kaikilla tasoilla kaikkiin mahdollisiin lopputuloksiin.⁴

Tämän tiedonannon tarkoituksena on vastata tähän kehotukseen keskittymällä skenaarioon, jossa ero toteutuu ilman sopimusta. Tiedonannossa kartoitetaan keskeiset alat ja tarvittavat toimet sekä rakenteet, joiden avulla keskusteluja ja jäsenvaltioiden toimia olisi koordinoitava marraskuun 2018 ja 29. päivän maaliskuuta 2019 välisenä aikana.

EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat neuvotelleet erosopimuksesta toukokuusta 2017 alkaen. Neuvottelijoiden tasolla saavutettiin edistymistä muun muassa 31. päivään joulukuuta 2020 saakka jatkuvien siirtymäkauden järjestelyjen osalta, mistä raportoitiin 19. maaliskuuta 2018.⁵ EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan neuvottelijat kertoivat edistymisestä eräiden muiden seikkojen suhteen 19. kesäkuuta 2018 annetussa yhteisessä lausumassaan.⁶ Eurooppa-neuvosto (50 artikla) kehotti 17. lokakuuta 2018 komissiota unionin neuvottelijana jatkamaan työtä sopimuksen aikaansaamiseksi aiemmin hyväksytyjen Eurooppa-neuvoston suuntaviivojen mukaisesti. Neuvottelut jatkuvat, ja komissio on unionin neuvottelijana edelleen sitoutunut saamaan aikaan sopimuksen, jonka pohjalta ero voi tapahtua hallitusti. Vaikka edistystä on saavutettu monessa suhteessa, merkittävistä ponnisteluista ja intensiivisistä neuvotteluista huolimatta jäljellä on joitakin kysymyksiä, joista ei ole päästy yksimielisyyteen. Lisäksi sopimus Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kanssa ei vielä takaa, että Yhdistynyt kuningaskunta ratifioi erosopimuksen 29. päivään maaliskuuta 2019 mennessä.

2. Valmistautumistoimet EU:n tasolla

Valmistautuminen Yhdistyneen kuningaskunnan eroon **on käynnissä samanaikaisesti neuvottelujen kanssa**. Komissio hoitaa oman osuutensa toimista myös jatkossa.

Komissio on **käynyt läpi EU:n säännöstön** eli voimassa olevan EU:n lainsäädännön sen määrittämiseksi, mitä sääntöjä eri skenaarioissa olisi mukautettava ja mitä toimenpiteitä on toteutettava vain siinä tapauksessa, että sopimusta ei saada aikaan. Komissio on laatinut tämän tarkastelun pohjalta **kahdeksan valmistautumiseen liittyvää lainsäädäntöehdotusta**, joihin sisältyvät toimenpiteet on toteutettava riippumatta siitä, tapahtuuko Yhdistyneen kuningaskunnan ero hallitusti vai muulla tavoin. Nämä toimenpiteet esitetään liitteessä 1. Mukauttamistarve koskee esimerkiksi ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevia sääntöjä, alusten tarkastamislaitoksia sekä unionin WTO-tavaraluetteloon sisältyvien tariffikiintiöiden jakamista Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU27-jäsenvaltioiden kesken. Samaan aikaan tämän tiedonannon kanssa komissio on hyväksynyt näistä ehdotuksista kaksi viimeistä, eli ehdotuksen vuotta 2030 koskevien EU:n energiatehokkuustavoitteiden (absoluuttisina arvoina

³ COM(2018) 556 final/2.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/35966/29-euco-art50-conclusions-en.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-0_en
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_agreement_coloured.pdf

⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_statement.pdf

ilmaistuna) muuntamisesta EU27:ää varten ja ehdotuksen viisumisäännöistä, joita Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin sovelletaan sen jälkeen kun Yhdistynyt kuningaskunta on eronnut unionista⁷.

Skenaariosta riippumatta tarvitaan lisäksi joukko **delegoituja ja täytäntöönpanosäädöksiä**, joista osa on jo hyväksytty ja toisia valmistellaan. Nämä säädökset koskevat esimerkiksi Yhdistyneen kuningaskunnan kohtelua tilastoinnissa, tiettyjen kemikaalien arviointiin liittyvien raportointitehtävien siirtämistä Yhdistyneeltä kuningaskunnalta jollekin toiselle jäsenvaltiolle sekä lääkkeiden myyntilupien muuttamista. Nämä säädökset, jotka ovat kaikki kohdennettuja ja liittyvät nimenomaan brexitiin, esitetään liitteessä 2.

Komissio tekee yhteistyötä myös **asianomaisten virastojen** kanssa. Esimerkiksi ilmailualan erityisolosuhteiden vuoksi komissio on kehottanut Euroopan lentoturvallisuusvirastoa (EASA) aloittamaan tiettyjen Yhdistyneen kuningaskunnan toimijoiden esittämien hakemusten käsittelyn, jotta voidaan valmistautua aikaan, jolloin Yhdistynyt kuningaskunta ei enää ole jäsenvaltio. Euroopan lääkevirasto (EMA) on tehnyt useita selvityksiä ja ottanut tarvittaessa yhteyttä EU:n markkinalupien haltijoihin muistuttaakseen näitä tarvittavista valmistautumistoimista. Euroopan kemikaalivirasto (ECHA), yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO) ja EMA ovat siirtäneet sääntelyyn perustuvia tehtäviä Yhdistyneeltä kuningaskunnalta muille jäsenvaltioille.

Lisäksi unioni toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevat elimet (kuten Euroopan lääkevirasto, Euroopan pankkiviranomainen, Pohjanmeren neuvoa-antava toimikunta, Galileon turvallisuuden valvontakeskuksen varmuusjärjestelmä ja operaatioesikunta) siirretään EU27:n alueelle ennen eroamispäivää.

Unionin edun mukaisesti komissio pyrkii myös edistämään Yhdistyneen kuningaskunnan liittymistä yhteistä passitusmenettelyä koskevaan yleissopimukseen EU:n ulkopuolisena kauttakulkumaana, edellyttäen että se on valmis täyttämään yleissopimuksen vaatimukset, sekä tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevaan yleissopimukseen. Samoin komissio tukee Yhdistyneen kuningaskunnan liittymistä julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen.

Komissio toteuttaa toimia myös muilla aloilla, joihin kuuluu eräitä erittäin käytännönläheisiä EU:n sisäisten valmistautumistoimien osa-alueita, kuten tietokantojen ja tietojärjestelmien sekä muiden viestintä- ja tiedonvaihtolustojen mukauttaminen ja niiden yhteyksien katkaiseminen niin, että Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole niihin enää pääsyä.

Lisäksi komissio on edelleen **keskustellut EU27-jäsenvaltioiden kanssa eroon valmistautumisesta** sekä yleisten valmistelutoimien että alakohtaisten, lainsäädäntöön liittyvien ja hallinnollisten valmistautumistoimien osalta. Jäsenvaltiot ja komissio tehostavat tätä työtä neuvoston työryhmän (50 artikla) järjestämissä alakohtaisissa seminaareissa.

3. Kansalaisten, yritysten ja jäsenvaltioiden valmistautumistoimet

Kuten komissio korosti 19. heinäkuuta 2018 antamassaan ensimmäisessä brexit-valmistelutoimia koskevassa tiedonannossa, valmistautuminen Yhdistyneen kuningaskunnan eroon edellyttää yhteisiä toimia sekä Euroopan unionin tasolla että kansallisella, alueellisella

⁷

Ks. jäljempänä kansalaisia koskeva jakso.

ja paikallistasolla, ja myös talouden toimijoiden ja kansalaisten toimia. Kaikkien tahojen on kannettava vastuunsa, jotta voidaan valmistautua eroon ja lieventää pahimpia seurauksia siinä tapauksessa, että ero toteutuu ilman sopimusta.

EU27-jäsenvaltioiden toimenpiteet

Jäsenvaltiot ovat alkaneet valmistautua Yhdistyneen kuningaskunnan eroamiseen **kartoittamalla, mitä muutoksia niiden lainsäädäntöön ja hallinnollisiin ja käytännön toimenpiteisiin olisi tehtävä**. Toimia on tehostettava ja niiden täytäntöönpano on asetettava etusijalle. Keskeisen osan varautumissuunnittelua muodostavat kansalliset toimenpiteet, kuten tarvittavien **henkilöstöresurssien** lisääminen (mm. tullivirkailijat ja virkaeläinlääkärit) sekä tarvittavien infrastruktuurien käyttöönotto, mukauttaminen tai lujittaminen (mm. satamissa ja lentoasemilla).

Jäsenvaltioilla ja kansallisilla viranomaisilla on keskeinen rooli Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovellettavan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanossa ja sen noudattamisen valvonnassa sen jälkeen kun siitä on tullut kolmas maa. Tämä tarkoittaa muun muassa tarvittavien rajatarkastusten ja -valvonnan suorittamista ja erilaisten lupien ja lisenssien käsittelyä. Brexitin myötä Pohjanmerelle ja Pohjois-Atlantille myös syntyy uusi meriraja. Tämä edellyttää jäsenvaltioilta lisätoimia, ja alueellisen yhteistyön avulla on varmistettava unionin vesillä tapahtuvan toiminnan tuloksellinen seuranta ja valvonta. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tämä työ saadaan päätökseen hyvissä ajoin ennen eroamispäivää, sillä näitä infrastruktuureja olisi joka tapauksessa muutettava tai vahvistettava ennen mahdollisen siirtymäkauden päättymistä.

Komissio tekee jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä niiden hyväksymien toimenpiteiden **koordinoimiseksi**, jotta voidaan varmistaa, että kaikki EU:ssa toteutettavat varautumistoimet ovat yhteneviä ja jäljempänä esitettävien yleisten periaatteiden⁸ mukaisia. Jäsenvaltioiden **olisi pidättäydyttävä kahdenvälisistä keskusteluista ja sopimuksista** Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, koska ne voisivat heikentää EU:n yhtenäisyyttä.

Jos yrityksille aiheutuu ongelmia sen vuoksi, että erosopimusta ei saada aikaan, niille voidaan antaa voimassa olevien valtioneuvoston päätösten nojalla apua **taloudellisten resurssien** ja/tai teknisen avun muodossa. Esimerkiksi pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille) voidaan antaa valtioneuvoston päätösten nojalla konsulttiapua tai koulutustukea, jotta ne voivat valmistautua eron seurauksiin (esim. mahdollisiin tullimuodollisuuksiin). Pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivoissa säädetään myös pk-yritysten väliaikaisesta rakenneuudistustuesta, josta voi olla hyötyä brexitistä johtuvien likviditeettiongelmien ratkaisemisessa. Rahoitusta on saatavilla eri muodoissa esimerkiksi valtiorahoitteisista lainaohjelmista, joissa sovelletaan takauksia koskevan tiedonannon mukaista viitekorkoa ja valtiontakauksia.

Komissio on valmis aloittamaan jo nyt yhteistyön niiden jäsenvaltioiden kanssa, joihin hallitsematon ero vaikuttaisi eniten, ja selvittämään käytännöllisiä ja tehokkaita tukiratkaisuja EU:n valtioneuvoston päätösten mukaisesti. Komissio tukee erityisesti Irlantia sen yrityksille aiheutuvien erityishaasteiden ratkaisemiseksi.

⁸ Ks. 4 jakso.

Lisäksi tietyillä aloilla voidaan myöntää EU:n teknistä ja rahoitustukea, esimerkiksi tullihenkilöstön koulutukseen Tulli 2020 -ohjelman puitteissa. Muista ohjelmista voidaan tukea vastaavia koulutushankkeita terveys- ja kasvinsuojelutoimien alalla. Maatalouden alalla EU:n lainsäädännössä säädetään erilaisista välineistä, joista voidaan tukea selviytymistä Yhdistyneen kuningaskunnan eron välittömimmistä vaikutuksista varsinkin siinä tapauksessa, että erosopimusta ei saada aikaan.

Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta vaikuttaa kaikkiin jäsenvaltioihin tavalla tai toisella. Suurimmat vaikutukset kohdistuvat kuitenkin Irlantiin. Komissio on valmis tukemaan Irlantia edellä esitettyjen periaatteiden pohjalta, jotta sitä koskeviin erityisiin haasteisiin löydetään ratkaisut. Komissio on myös sitoutunut varmistamaan, että Irlannin ja Pohjois-Irlannin rajakreivikuntien välillä toteutettavia PEACE- ja Interreg-ohjelmia, joihin Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu, jatketaan myös eron jälkeen. Komissio on esittänyt tätä koskevat ehdotukset seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksen yhteydessä. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta tapahtuu hallitsemattomasti, komissio katsoo, että tätä tukea olisi edelleen vahvistettava, koska haasteet ovat siinä tapauksessa erityisen suuret.

Kansalaisten ja yritysten toimenpiteet

Kansallisten tai EU:n viranomaisten toteuttamat varautumistoimenpiteet eivät voi korvata niitä valmisteluja, joita kansalaisten ja yritysten on toteutettava itse valmistautuakseen Yhdistyneen kuningaskunnan eroon. Jos eron jälkeen tarvitaan uusia lupia, lisenssejä tai todistuksia, **on jokaisen omalla vastuulla hakea niitä riittävän ajoissa.**

Sidosryhmien brexit-valmistelujen tukemiseksi komissio on julkaissut 78 yksityiskohtaista eri aloja koskevaa ilmoitusta⁹, joissa annetaan sidosryhmille tarvittavia ohjeita. Myös jäsenvaltioiden olisi edelleen tuettava kansalaisia ja yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, niiden brexit-valmisteluissa.

4. EU:n varautumistoimenpiteet

Edellä kuvattujen valmistautumistoimien ohella on laadittu varautumissuunnitelma, johon sisältyvien toimenpiteiden tarkoituksena on varautua niihin seurauksiin, joita Yhdistyneen kuningaskunnan ero unionista aiheuttaisi siinä tapauksessa, että erosopimusta ei saada aikaan. Jos ero tapahtuu ilman sopimusta, EU:n primaari- ja sekundaarilainsäädännön soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lakkaa välittömästi, ja eron seuraukset tulevat voimaan heti eroamispäivästä alkaen. Euroopan unionin edun nimissä ja sen elintärkeiden etujen suojaamiseksi komissio on poikkeuksellisesti laatinut **rajatun määrän varautumistoimenpiteitä**, joiden tarkoituksena on lieventää merkittäviä häiriöitä eräillä tarkoin määritellyillä aloilla. Nämä häiriöt vaihtelevat ajoittain ja myös EU27-jäsenvaltiosta toiseen.

Vaikka valmistautuminen siihen, että Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee eron myötä kolmas maa, edellyttää monissa suhteissa samoja toimenpiteitä riippumatta siitä, saadaanko siirtymäkauden sisältävä erosopimus aikaan vai ei, ilman siirtymäkautta toimenpiteet on toteutettava **paljon nopeammin**. Lisäksi sopimuksettoman eron aiheuttama muutos olisi niin jyrkkä, että olisi hyväksyttävä joitakin erityistoimenpiteitä.

⁹ Täydellinen luettelo ilmoituksista on liitteessä 3.

Varautumistoimenpiteiden periaatteet

Euroopan unionin sääntöjä, myös sisämarkkinoiden toimintaa koskevia sääntöjä, voidaan yleensä mukauttaa, jos niiden maantieteellinen soveltamisala muuttuu. Monet säännöistä on laadittu aikana, jolloin Euroopan unionissa oli nykyistä vähemmän jäseniä, ja niitä on sovellettu jatkuvasti samalla kun jäsenvaltioiden määrä kasvoi kuudesta 28:aan. Myös Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisen jälkeen Euroopan unioni jatkaa toimintaansa ja sääntöjensä soveltamista rajojensa sisällä.

Varautumisessa olisi kaiken kaikkiaan otettava huomioon se, että jos ero tapahtuu ilman sopimusta, mitkään EU:n säännöt eivät sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa 30. päivästä maaliskuuta 2019 alkaen, vaan se voi alkaa poiketa niistä nopeastikin. Varautumistoimenpiteitä on toteutettava vain siltä osin kuin se on ehdottoman välttämätöntä ja toimenpiteet ovat EU:n ja sen kansalaisten edun mukaisia. Tämä koskee niitä muutamia tapauksia, joissa nykyiset säännöt eivät tarjoa tyydyttäviä ratkaisuja kaikkein vakavimpiin seurauksiin, joita sopimukseton ero aiheuttaisi EU:lle ja sen kansalaisille. Toimenpiteet eivät saisi johtaa siihen, että EU:n yritykset joutuisivat heikompaan asemaan kuin niiden kilpailijat Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Toimenpiteillä ei myöskään pitäisi antaa hyvitystä yrityksille, jotka eivät ole kilpailijoidensa tavoin toteuttaneet tarvittavia valmistautumistoimenpiteitä, koska tämä vääristäisi toimintaedellytyksiä.

Komission näkemyksen mukaan eri tasoilla hyväksytyjen varautumistoimenpiteiden olisi oltava seuraavien yleisten periaatteiden mukaisia:

- Varautumistoimenpiteiden avulla **ei pitäisi toisintaa unionin jäsenyyteen perustuvia etuja** eikä erosopimuksen luonnoksen mukaisia siirtymäkauden ehtoja.
- Varautumistoimenpiteiden on oltava pääsääntöisesti **väliaikaisia** eikä niitä pitäisi periaatteessa soveltaa enää vuoden 2019 jälkeen.
- Euroopan unioni hyväksyy varautumistoimenpiteet **yksipuolisesti** omien etujensa mukaisesti, ja se voi periaatteessa myös peruuttaa ne milloin tahansa.
- Varautumistoimenpiteiden hyväksymisessä on noudatettava perussopimuksissa vahvistettua **toimivallanjakoa** sekä toissijaisuusperiaatetta Euroopan unionissa.
- Kansallisten varautumistoimenpiteiden on oltava **yhteensopivia** unionin oikeuden ja unionin kansainvälisten velvoitteiden kanssa.
- Varautumistoimenpiteillä **ei korjata viivästyksiä**, jotka olisi voitu välttää toteuttamalla valmistautumistoimenpiteitä ja muita tarvittavia toimia sidosryhmien toimesta.

5. Varautumistarpeiden kartoitus

Tiettyihin politiikan aloihin on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun otetaan huomioon niiden merkitys koko Euroopan unionille ja ne kauaskantoiset vaikutukset, joita Yhdistyneen kuningaskunnan hallitsemattomalla erolla olisi niihin, ja siitä seuraavat huomattavan kielteiset vaikutukset kansalaisiin ja yrityksiin. Komissio on todennut, että jäljempänä esitetyt alat ovat erityisen tärkeitä.¹⁰ Toimet näillä aloilla ovat erityisen kiireellisiä.

Kansalaiset

¹⁰

Luettelo ei rajoita mahdollisia lisätoimia, jotka voivat osoittautua tarpeellisiksi myöhemmässä vaiheessa.

Euroopan unioni on asettanut Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävissä neuvotteluissa alusta alkaen **kansalaiset etusijalle**. Eurooppa-neuvoston 29. huhtikuuta 2017 hyväksymien päätelmien mukaisesti kansalaisia koskevat kysymykset muodostavat erosopimusluonnoksen ensimmäisen sisältökokonaisuuden. Euroopan unioni on koko ajan pyrkinyt siihen, että lasku brexitistä ei lankea kansalaisille. Tämä edellyttää, että jäsenvaltiot suhtautuvat suopeasti niiden alueella jo oleskelevien Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten oikeuksiin.¹¹

- Komissio katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten laillisen oleskelun kaudet jossakin EU27-jäsenvaltiossa ennen eroamispäivää olisi katsottava Euroopan unionin jäsenvaltiossa pitkään oleskelleiden **kolmansien maiden kansalaisten asemasta** annetun direktiivin 2003/109/EY mukaisiksi laillisen oleskelun jaksoiksi.

Tämä auttaa EU27-jäsenvaltioissa asuvia Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia saamaan pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman asuinjäsenvaltiossaan, jos he täyttävät vaaditut edellytykset. Sen ansiosta heitä kohdellaan samalla tavalla kuin maan omia kansalaisia työhön pääsyn, koulutuksen ja perussosiaalietuuksien suhteen. Heillä on myös oikeus perheen yhdistämiseen, ja he voivat saada tietyin edellytyksin oikeuden oleskella toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa.

- Komissio auttaa jäsenvaltioita koordinoimaan toimintaansa niiden toimivaltaan kuuluvissa asioissa, jotta lähestymistapa kansalaisten oikeuksien suojeluun olisi yhdenmukainen. Koska kansallisille ja paikallisille viranomaisille aiheutuu mittavia hallinnollisia haasteita, hallinnollisten viiveiden välttämiseksi suositellaan, että jäsenvaltiot hyväksyvät oleskelulupahakemusten jättämisen ennen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamispäivää.

Tässä yhteydessä komissio on tyytyväinen siihen, että pääministeri May vakuutti toukokuussa, että vaikka sopimukseen ei päästäisikään, EU:n kansalaisten oikeudet Yhdistyneessä kuningaskunnassa suojataan vastaavalla tavalla kuin edellä on kuvattu.¹² Komissio odottaa nyt, että tämä lupaus virallistetaan pian, jotta kansalaiset voivat luottaa siihen. Komission edustustot Yhdistyneessä kuningaskunnassa antavat tietoa ja edistävät oikeudellisten neuvojen ja asiantuntemuksen tarjoamista Yhdistyneessä kuningaskunnassa oleskeleville EU27-kansalaisille. Tämä auttaa heitä varmistamaan oikeudellisen asemansa eron jälkeen sovellettavien Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjen mukaisesti.

Kuten edellä mainittiin, komissio on hyväksynyt samanaikaisesti tämän tiedonannon kanssa ehdotuksen **viisumiasetuksen** muutosasetukseksi¹³. Ehdotuksella pyritään helpottamaan henkilöiden liikkuvuutta Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä siten, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset vapautetaan viisumivaatimuksesta heidän oleskellessaan lyhyen ajan Euroopan unionissa edellyttäen, että kaikkien EU27-jäsenvaltion kansalaiset vapautetaan vastaavasti Yhdistyneen kuningaskunnan viisumivaatimuksista.

¹¹ EU27-jäsenvaltioiden on käsiteltävä ja annettava asianmukaiset kolmansien maiden kansalaisia koskevat asiakirjat niille Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille, jotka asuvat niiden alueella eron tapahtuessa. Voidakseen jatkaa oleskelua ja työskentelyä EU27-jäsenvaltiossa tällaisilla Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisilla on oltava kansallisten maahanmuuttoviranomaisten myöntämä oleskelulupa.

¹² <https://www.gov.uk/government/news/pm-brexit-negotiations-statement-21-september-2018>.

¹³ COM(2018) 745.

Rahoituspalvelut¹⁴

Yhdistyneen kuningaskunnan ero johtaa siihen, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet rahoitusalan toimijat menettävät oikeutensa tarjota palvelujaan EU27-jäsenvaltioissa EU:n laajuisten rahoituspalvelujen toimilupien nojalla. Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiviin EU:n toimijoihin sovelletaan eron jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä.

Komissio on korostanut ilmoituksissaan sidosryhmille, miten tärkeää on valmistautua kaikkiin mahdollisiin skenaarioihin, myös siihen, että sopimusta ei saada aikaan. Euroopan valvontaviranomaiset ja Euroopan keskuspankki valvontatehtävässään (yhteinen valvontamekanismi) ovat antaneet runsaasti lausuntoja ja ohjeita, joissa korostetaan valmistautumisen tarvetta ja selkeytetään valvontaa koskevia odotuksia toiminnan siirtämisen yhteydessä. Monet EU:n rahoituspalveluyritykset ovat valmistautuneet siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta ei enää kuulu sisämarkkinoihin, esimerkiksi mukauttamalla sopimuksiaan tai siirtämällä kapasiteettia ja toimintoja EU27-jäsenvaltioihin. Toimintojen ja valmiuksien siirto EU27-jäsenvaltioihin on jo käynnissä ja sitä olisi nopeutettava. Sitä ei ole kuitenkaan mahdollista saattaa kaikilla aloilla ajoissa loppuun maaliskuuhun 2019 mennessä. Vaikka tämä saattaa aiheuttaa riskejä rahoitusalan vakaudelle Euroopan unionissa, **tämän alan riskit siinä tilanteessa, että sopimusta ei saavutettaisi, ovat vähentyneet merkittävästi.**

Esimerkiksi monet vakuutusyhtiöt ovat ryhtyneet toimenpiteisiin – esimerkiksi siirtämällä sopimuksia, perustamalla sivuliikkeitä ja tytäryhtiöitä tai sulautumalla EU27-jäsenvaltioiden yrityksiin – voidakseen jatkaa palvelujen tarjoamista asiakkailleen. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) työskentelee kansallisten viranomaisien kanssa torjuakseen tiettyihin EU27:n vakuutuksenottajiin vielä kohdistuvat riskit.¹⁵

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan vastapuolten väliset **määrittämättömät OTC-johdannais sopimukset** pysyvät periaatteessa edelleen voimassa ja täytäntöönpanokelpoisina erääntymiseen saakka. Sopimusten täytäntöönpanoon ei näytä liittyvän yleisiä ongelmia, vaikka erosopimusta ei saavutettaisi. Tiettyt niin kutsutut elinkaaritapahtumat (esimerkiksi sopimusmuutokset, pidentämiset ja novaatiot) saattavat kuitenkin tietyissä tapauksissa edellyttää lupaa tai poikkeusta, koska vastapuoli ei enää ole EU:n yritys.¹⁶ Markkinatoimijoita kannustetaan jatkamaan valmistautumista tähän tilanteeseen siirtämällä sopimuksia ja hankkimalla tarvittavat luvat.

Tämän arvioinnin perusteella komissio katsoo, että näillä kahdella alalla ei tarvita varautumistoimenpiteitä.

- **Määritettyjen johdannaisten** osalta vaikuttaa siltä, että rahoitusmarkkinoiden vakautteen saattaa kohdistua riskejä tilanteessa, jossa erosopimusta ei saada aikaan, sen seurauksena, että EU:n määrittäjäosapuolten positiot Yhdistyneen kuningaskunnan keskusvastapuolissa suljetaan hallitsemattomasti. Riskejä saattaa liittyä myös tiettyihin

¹⁴ Tällä alalla julkaistut komission ilmoitukset sidosryhmille ovat saatavilla verkkosivustolla <https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice-fi#fisma>.

¹⁵ Ks. myös EIOPA:n 5. marraskuuta 2018 antama tiedote <https://eiopa.europa.eu/Pages/News/EIOPA-calls-for-immediate-action-to-ensure-service-continuity-in-cross-border-insurance-.aspx>.

¹⁶ Helpottaakseen pitkäaikaisten sopimusten siirtämistä Euroopan unioniin Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) toimitti 8. marraskuuta 2018 komissiolle hyväksyttäväksi luonnokset teknisiksi standardeiksi, joilla varmistetaan, että tällaiset sopimukset ovat siirron jälkeen edelleen saman sääntelyn alaisia.

palveluihin, joita Yhdistyneen kuningaskunnan arvopaperikeskukset suorittavat unionin toimijoille ja joita ei voida korvata lyhyellä aikavälillä. Nykyiset vastaavuusjärjestelmät tarjoavat näillä aloilla sopivan ratkaisun, joka voidaan ottaa nopeasti käyttöön. Jäljellä oleva aika ennen 30. maaliskuuta 2019 olisi käytettävä tähän. Jos komission on toimittava, se toimii vain siinä määrin kuin on tarpeen sopimuksettomasta erosta johtuvien rahoitusvakautta uhkaavien riskien torjumiseksi. Tällaisiin toimiin sovelletaan tiukkoja ehtoja, ja niiden kesto on rajattu. Jos sopimukseen ei päästä, komissio tekee väliaikaisia ja ehdollisia vastaavuuspäätöksiä varmistaakseen, etteivät keskusvastapuolimääritys ja arvopapereiden talletuspalvelut häiriinny.¹⁷ Näitä päätöksiä täydennetään tunnustamalla Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevat rakenteet, joita näin ollen kannustetaan hakemaan ennakkolta ESMA:n tunnustusta.

Euroopan valvontaviranomaisia kannustetaan lisäksi ryhtymään valmistelemaan yhteistyöjärjestelyjä Yhdistyneen kuningaskunnan valvontaviranomaisten kanssa sen varmistamiseksi, että rahoituslaitoksiin ja toimijoihin liittyvien tietojen vaihto on mahdollista heti eroamispäivän jälkeen, jos erosopimusta ei saada aikaan.

Lentoliikenne¹⁸

Lentoliikenteen alalla Yhdistyneen kuningaskunnan ero ilman eroamispäivänä voimaan astuvaa järjestelyä ja ilman, että alan toimijat olisivat tehneet tarvittavat ja mahdolliset vaihtoehtoiset järjestelyt, johtaisi lentoliikenteen äkilliseen katkeamiseen Yhdistyneen kuningaskunnan ja Euroopan unionin välillä liikenneoikeuksien puuttuessa ja/tai liikenneluvan tai turvallisuustodistusten voimassaolon rautessa.

- **Liikenneoikeuksien** osalta komissio aikoo ehdottaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat voivat lentää Euroopan unionin alueen yli, tehdä teknisiä välilaskuja (esimerkiksi tankkausta varten ottamatta tai jättämättä matkustajia) sekä laskeutua Euroopan unioniin ja lentää takaisin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Näiden toimenpiteiden edellytyksenä olisi, että Yhdistynyt kuningaskunta soveltaa vastaavia toimenpiteitä Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajiin.
- Lentoturvallisuuden alalla Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA) voi myöntää todistuksia tietyille ilmailualan tuotteille (tyyppihyväksyntätodistukset) ja yrityksille (organisaatioiden hyväksynnät) vasta sitten, kun Yhdistyneestä kuningaskunnasta on tullut kolmas maa. Komissio aikoo ehdottaa toimenpiteitä, joilla **varmistetaan tällaisten todistusten voimassaolon jatkuminen rajoitun ajan**. Näiden toimenpiteiden edellytyksenä on, että Yhdistynyt kuningaskunta soveltaa vastaavia toimenpiteitä. Komissio aikoo myös ehdottaa toimenpiteitä sen **varmistamiseksi**, että ennen eroamispäivää unionin markkinoille saatettuja osia ja laitteita, joilla on Yhdistyneen kuningaskunnan siviili-ilmailuviranomaisen sertifioiman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön antama todistus, voidaan edelleen käyttää tietyissä olosuhteissa.

¹⁷ Nämä toimenpiteet edellyttävät jäsenvaltioiden hyväksyntää asiasta vastaavan komitean äänestyksessä.

¹⁸ Tällä alalla julkaistut komission ilmoitukset sidosryhmille ovat saatavilla verkkosivustolla <https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice-fi#move>

- Komissio toteuttaa toimia varmistaakseen, että Yhdistyneestä kuningaskunnasta lähtevät ja EU27-jäsenvaltioiden lentoasemien kautta kulkevat matkustajat ja heidän käsimatkatavaransa vapautetaan edelleen toisesta turvatarkastuksesta soveltamalla **yhden turvatarkastuksen järjestelmää**.¹⁹

Sen EU:n lainsäädännön vaatimuksen suhteen, että lentoliikenteen harjoittajien on oltava EU:n oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden enemmistöomistuksessa ja määräysvallassa, **komissio korostaa, että niiden yritysten, jotka haluavat tulla tunnustetuiksi EU:n lentoliikenteen harjoittajiksi, on olennaisen tärkeää** toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ne täyttävät tämän vaatimuksen 30. maaliskuuta 2019.

Tieliikenne²⁰

Tieliikenteessä sopimukseton tila eroamispäivästä alkaen rajoittaisi Yhdistyneen kuningaskunnan liikenteenharjoittajien markkinoillepääsyn Euroopan liikenneministerikonferenssin puitteissa myönnettyjen lupien mukaisesti, jolloin ne voisivat liikennöidä huomattavasti vähemmän kuin unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä tapahtuu tällä hetkellä. EU:n nykyisessä lainsäädännössä ei ole mekanismeja, jonka avulla voitaisiin laajentaa yhteisön liikennelupien soveltamisalaa. Nämä luvat antavat liikenteenharjoittajille laajemmat liikennöintioikeudet.

Tulli²¹

Jos sopimusta ei saada aikaan, Yhdistyneestä kuningaskunnasta Euroopan unioniin saapuvia tavaroita kohdellaan eroamispäivästä alkaen tuontitavaroina ja tavaroita, jotka lähtevät Euroopan unionista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, kohdellaan vientitavaroina. Maailman kauppajärjestön sääntöihin perustuvien Euroopan unionin sitoumusten mukaisesti niihin sovelletaan kaikkea tuonti- ja vientitavaroita koskevaa EU:n lainsäädäntöä, ja niistä **muun muassa kannetaan tiettyjä tulleja ja veroja** (kuten tuontitullit, arvonlisävero ja valmistevero). Myös vaatimusta esittää **tulli-ilmoitus** tulliviranomaisille ja mahdollisuutta **tarkastaa** lähetyksiä sovelletaan.

- Komissio kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin, jotta ne kykenevät soveltamaan unionin tullikoodeksia ja välillistä verotusta koskevia asiaankuuluvia sääntöjä 30. maaliskuuta 2019 alkaen kaikkeen **tuontiin Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja kaikkeen sinne suuntautuvaan vientiin**, jos sopimusta ei saada aikaan. Tulliviranomaiset voivat myöntää talouden toimijoiden pyynnöstä **lupia** unionin tullikoodeksissa säädettyjen **helpotusten soveltamiseksi** edellyttäen, että asiaankuuluvat vaatimukset täyttyvät. Tasapuolisten toimintaedellytysten ja sujuvan kaupankäynnin varmistaminen on erityisen haastavaa alueilla, joilla on tihein tavaraliikenne Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa. Komissio

¹⁹ Tämä toimenpide edellyttää jäsenvaltioiden hyväksyntää asiasta vastaavan komitean äänestyksessä.

²⁰ Tällä alalla julkaistut komission ilmoitukset sidosryhmille ovat saatavilla verkkosivustolla https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_fi#move

²¹ Tällä alalla julkaistut komission ilmoitukset sidosryhmille ovat saatavilla verkkosivustolla https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_fi#tradetaxud

tekee jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä, jotta löydettäisiin nykyiseen oikeudelliseen kehykseen sopivia ratkaisuja.

Terveys- ja kasvinsuojeluvaatimukset²²

Jos sopimusta ei synny, useiden sellaisten tavaroiden ja eläinten tulo EU:n alueelle, joihin sovelletaan **terveys- ja kasvinsuojelusääntöjä**, on eroamispäivästä lähtien kiellettyä, ellei Yhdistynyt kuningaskunta ole EU:n lainsäädännössä tunnustettu hyväksytty kolmas maa.

- Komissio aikoo EU:n eläinlääkintälainsäädännön perusteella lisätä Yhdistyneen kuningaskunnan nopeasti hyväksytyjen kolmansien maiden luetteloon²³, jos se on perusteltua ja kaikki sovellettavat edellytykset täyttyvät, jotta sieltä voidaan tuoda eläviä eläimiä ja eläintuotteita Euroopan unioniin.²⁴

Vaikka Yhdistynyt kuningaskunta lisättäisiin hyväksytyjen kolmansien maiden luetteloon, siihen on silti sovellettava kolmansien maihin sovellettavia **tiukkoja terveyteen liittyviä tuontiehtoja**, ja jäsenvaltioiden vastuulla on, että niiden viranomaiset suorittavat terveys- ja kasvinsuojelutarkastukset rajatarkastusasemilla. Hyväksyessään uusia rajatarkastusasemia tai asemien laajennuksia EU27-jäsenvaltioissa komissio ottaa huomioon sovellettavan EU:n lainsäädännön tarjoamat joustomahdollisuudet.

Henkilötiedot²⁵

Jos erosopimusta ei saada aikaan, henkilötietojen siirtoon Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovelletaan eroamispäivästä alkaen kansainvälisiä siirtoja koskevia sääntöjä, joista säädetään yleisessä tietosuojasetuksessa (EU) 2016/679, lainvalvonta-alan osalta direktiivissä (EU) 2016/680 ja Euroopan unionin toimielinten ja elinten osalta asetuksessa (EY) N:o 45/2001²⁶.

Yleinen tietosuojasetus, direktiivi 2016/680 ja asetukset (EY) N:o 45/2001 kattavat laajalti kysymykset, joita liittyy tietojen siirtoon kolmansien maihin. Niissä säädetään etenkin niin sanotuista asianmukaisista suojatoimista (esim. komission hyväksymät mallisopimuslausekkeet, yritystä koskevat sitovat säännöt ja hallinnolliset järjestelyt), joita sekä yksityinen sektori että viranomaiset voivat käyttää.

Lisäksi edellä mainittuihin kolmeen säädökseen sisältyy tiettyjä tilanteita koskevia poikkeuksia, joissa tietojen siirto on mahdollista myös asianmukaisten suojatoimien puuttuessa, esimerkiksi rekisteröidyn antaessa nimenomaisen suostumuksen, sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, oikeusvaateiden esittämiseksi tai tärkeiden yleistä etua koskevien syiden vuoksi. Näitä samoja välineitä käytetään useimpien maailman maiden kanssa tietosuojan riittävyttä koskevan päätöksen puuttuessa.

²² Tällä alalla julkaistut komission ilmoitukset sidosryhmille ovat saatavilla verkkosivustolla https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_fi#sante

²³ Tämä toimenpide edellyttää jäsenvaltioiden hyväksyntää asiasta vastaavan komitean äänestyksessä.

²⁴ Komissio panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus antoi 24. syyskuuta 2018 ohjeet eläinten ja eläintuotteiden maahantuonnista tilanteessa, jossa erosopimusta ei ole. Sen mukaan elävien eläinten ja eläintuotteiden tuonnin valvonnassa tai ilmoitusvaatimuksissa ei tapahdu mitään muutosta sinä päivänä, kun Yhdistynyt kuningaskunta eroaa EU:sta, jos tuonti tapahtuu suoraan EU:sta.

²⁵ Tästä aiheesta julkaistu komission tiedonanto sidosryhmille on saatavilla verkkosivustolla https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/data_protection_fi.pdf.

²⁶ Tai sitä seuraavassa säädöksessä tämän tultua voimaan.

Kun otetaan huomioon mainittujen säädösten nojalla käytettävissä olevat vaihtoehdot, tietosuojaan riittävyttä koskevan päätöksen tekeminen ei kuulu komission varautumissuunnitelmaan.

EU:n ilmastopolitiikka

Jos sopimusta ei saavuteta, EU:n ilmastomuutoslainsäädännön (EU:n päästökauppajärjestelmä, fluoratut kasvihuonekaasut ja muut) soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa lakkaa eroamispäivästä. EU:n päästökauppajärjestelmän osalta komissio seuraa tiiviisti järjestelmän asianmukaista toimintaa erotilanteessa. Komissio toteuttaa tarvittavat toimet, joilla turvataan tämän mekanismin eheys. Tähän voi myös sisältyä huutokaupan ja ilmaisjakojärjestelmän/vaihtomenettelyjen väliaikainen keskeyttäminen Yhdistyneen kuningaskunnan osalta.

Jotta voitaisiin turvata fluorattujen kasvihuonekaasujen kiintiöjärjestelmän toiminta, vaikka erosopimusta ei olisi ratifioitu maaliskuuhun 2019 mennessä, Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivien yritysten kotimarkkinoilleen laillisesti saattamien aineiden ja kaasujen määrää ei pitäisi enää ottaa huomioon vuoden 2019 kiintiöiden jakamisessa, koska EU:n markkinat pienevät eroamispäivän jälkeen.

- Komissio muuttaa Yhdistyneen kuningaskunnan yritysten vertailuarvoja fluorattujen kasvihuonekaasujen vuoden 2019 vuosikiintiön jakamista varten ottaen perustaksi niiden ilmoittaman toiminnan EU27-jäsenvaltioissa, jotta huomioon ei oteta niiden kiintiöitä, jotka perustuvat niiden ilmoittamaan kotimaiseen toimintaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa.²⁷

6. Seuraavat varautumistoimet

Erosopimusta koskevat neuvottelut Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä jatkuvat, ja komissio on edelleen täysin sitoutunut tähän prosessiin.

Koska Yhdistyneen kuningaskunnan eroamispäivä lähestyy, on kuitenkin tarpeen edetä valmistautumisessa kaikkien mahdollisten tulosten varalta. Edellä kuvatut varautumistoimet edellyttävät erittäin tiivistä koordinoitua kaikilla tasoilla: Euroopan unionissa, kansallisella ja paikallisella tasolla sekä sidosryhmien toimitissa. Komissio on esittänyt tässä tiedonannossa tärkeimmät toimet, joita keskeisillä aloilla on toteutettava.²⁸

Komissio korostaa, että joidenkin toimenpiteiden hyväksymiseen liittyy menettelyä koskevia sääntöjä, joiden vuoksi niitä ei voida nopeuttaa. Tämä koskee erityisesti säädöksiä, joiden antamiseen sovelletaan perussopimusten pöytäkirjoissa N:o 1 ja 2 määrättyä kahdeksan viikon määräaikaa kansallisten parlamenttien kuulemiseksi. Myös delegoidut säädökset edellyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston valvontaa, jota ei voida kaikissa tapauksissa nopeuttaa.

Tarvittavien lainsäädännöllisten toimenpiteiden hyväksyminen ajoissa edellyttää **kaikkien siihen osallistuvien EU:n toimielinten täysimääräistä yhteistyötä**, jotta vältetään viivästykset brexitiin liittymättömistä syistä.

²⁷ Tämä toimenpide edellyttää jäsenvaltioiden hyväksyntää asiasta vastaavan komitean äänestyksessä.
²⁸ Ne esitetään tiivistetysti liitteessä 4.

Liitteessä 5 esitetään vähimmäismääräajat komission toimivaltaan kuuluvien ns. kakkostason säädösten hyväksymiselle.

Tämän vuoksi komissio aikoo toimia seuraavasti:

- Se tekee ehdotukset kaikista tarvittavista lainsäädäntötoimenpiteistä ja antaa kaikki delegoidut säädökset ennen 31. päivää joulukuuta 2018.
- Näin Euroopan parlamentille ja neuvostolle pitäisi jäädä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävien säädösten osalta tarpeeksi aikaa saattaa tavallinen lainsäätämismenettely päätökseen ennen toimikautensa päättävän parlamentin täysistuntoa maaliskuussa 2019 ja suorittaa delegoituihin säädöksiin liittyvä valvontatehtävänsä.
- Komissio aikoo toimittaa kaikki tarvittavat täytäntöönpanosäädösehdotukset asiasta vastaavien komiteoiden äänestettäväksi viimeistään 15. helmikuuta 2019.

Komissio huolehtii koko ajan asianmukaisesta koordinoinnista jäsenvaltioiden välillä. Neuvoston työryhmä (50 artikla) järjestää tätä varten marras-joulukuussa 2018 **joukon alakohtaisia kokouksia**, joihin osallistuvat EU27-jäsenvaltioiden brexit-valmiuskoordinaattorit ja kunkin alan kansalliset virkamiehet (ks. liite 6). Näissä valmistautumisseminaareissa on tilaisuus arvioida yhdessä valmistautumisen etenemistä ja kartoittaa, missä asioissa saatetaan tarvita sidosryhmien, kansallisten viranomaisten tai EU:n lisätoimia. Komissio osallistuu valmistautumiseen liittyviä asioita käsitteleviin Euroopan parlamentin ja neuvoston kokouksiin niin usein kuin se on tarpeen.

EU27-jäsenvaltioiden yhtenäinen ja koordinoitu lähestymistapa tarpeen

Komissio kehottaa jäsenvaltioita **pysymään yhtenäisinä** tässä ainutlaatuisessa eroprosessissa, osoittamaan edelleen sitä päättäväisyyttä ja solidaarisuutta, joka on ollut tunnusomaista Euroopan unionin suhtautumiselle neuvotteluihin, ja luottamaan siihen, että **yhteinen varautumissuunnitelma** pannaan täytäntöön ehdotetun aikataulun ja tässä esitetyn suunnitelman mukaisesti. Komissio huomauttaa, että kahdenväliset ratkaisut joko olisivat ristiriidassa Euroopan unionin toimivaltajaon kanssa tai, vaikka ne olisivatkin toimivaltajaon mukaisia, vaarantaisivat Euroopan unionin eheyden, millä olisi kielteisiä vaikutuksia kansalaisiin, yrityksiin ja viranomaisiin.

Luonnosteltu erosopimus on erotilanteessa paras vaihtoehto. Jos erosopimusta ei saada aikaan, Euroopan unioni toimii etujensa suojelemiseksi, ja sen olisi toimittava yhtenäisesti ja koordinoitusti kaikilla aloilla.